

Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2011 – 2015 knižníc / Knihovny pro EVROPU 2020

Vít Richter

vit.richter@nkp.cz

Strategický dokument „Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2011 až 2015“ byl schválený vládou 11. 1. 2012. Hlavní pozornost je soustředěna na využití informačních a komunikačních technologií ke koncipování nových služeb veřejnosti tak, aby kdokoliv nezávisle na tom, kde žije, měl k dispozici prostřednictvím své knihovny přístup ke všem zdrojům, informacím a službám, které nabízí systém knihoven ČR. Příspěvek uvádí SWOT analýzu, vizi a 21 dílčích priorit pro budoucí rozvoj knihoven v ČR.

Klíčová slova: rozvoj knihoven ČR, 2011 až 2015, strategie knihoven ČR

Počátkem ledna 2012 schválila česká vláda **Koncepci rozvoje knihoven v České republice na léta 2011 až 2015 včetně internetizace knihoven** (Usn. vlády č. 28 z 11. 1. 2012)¹. Tento strategický dokument navazuje na přechozí koncepci z let 1999 – 2003 a 2004 – 2010².

Práce na koncepci byly zahájeny již na jaře roku 2010. Ústřední knihovnická rada, která byla obsahovým garantem přípravy, uspořádala diskusní semináře v Telči a Třešti, kde byla provedena SWOT analýza, formulována vize Koncepce a hlavní cíle.

Silné stránky

- Existence rozsáhlé sítě všeobecných a specializovaných knihoven zajišťujících dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb (VKIS).
- Existence mimořádně kvalitních historických a konzervačních fondů domácích dokumentů.
- Vysoká úroveň standardizace procesů zpracování a zpřístupnění knihovnických fondů.
- Aktivní využívání informačních technologií při poskytování VKIS, dobrá konektivita knihoven.
- Zahájení rozsáhlých digitalizačních programů na celostátní i regionální úrovni.
- Schopnost vzájemné spolupráce, zkušenosti se sdílením informačních zdrojů a služeb.
- Systém koordinace a podpory VKIS obecních knihoven na úrovni kraje.
- Dostatečně široká nabídka zahraničních elektronických informačních zdrojů.
- Aktivní využívání informačních technologií při poskytování VKIS, dobrá konektivita knihoven.
- Existence oborového vzdělávání všech stupňů, včetně celoživotního vzdělávání.
- Existence vícezdrojového financování formou dotačních programů, strukturálních fondů EU, projektové financování včetně podpory výzkumu, vývoje a inovací.
- Existence základních právních předpisů a doporučení, včetně mezinárodních, vymezujících VKIS.
- Fungující systém měření a porovnávání výkonu a činnosti veřejných knihoven (Metodický pokyn MK k vymezení standardu VKIS poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky; dále projekt benchmarkingu knihoven).
- Aktivní činnost občanských sdružení, asociací, poradních orgánů a neformálních sdružení knihoven a zaměstnanců na rozvoji VKIS.

¹ Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2011 – 2015 včetně internetizace knihoven: Knihovny pro Evropu 2020. In: *Informace pro knihovny: Dokumenty a doporučení ÚKR ČR* [online]. Praha: Ministerstvo kultury ČR, 2012 [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=08_Spo/dokumenty_a_doporuzeni_ukr.htm

² Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2004 – 2010. In: *Informace pro knihovny: http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=08_Spo/dokumenty_a_doporuzeni_ukr.htm* [online]. Praha: Ministerstvo kultury ČR, 2004 [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=08_Spo/dokumenty_a_doporuzeni_ukr.htm

Slabé stránky

- Nízká úroveň marketingu VKIS a public relations knihoven.
- Nedostatečná úroveň kooperace knihoven při zajištění VKIS a budování knihovnických fondů.
- Nevyrovnaná úroveň rozsahu a kvality poskytování VKIS v rámci oborů a regionů.
- Nedostatečná podpora specializovaných knihoven ze strany některých rezortně příslušných ústředních orgánů státní správy.
- Malá ofenzivnost nabídky a malá flexibilita při přizpůsobování nabídky služeb vývoji potřeb a poptávky.
- Absence centrálních služeb integrujících tradiční služby i služby s digitálním obsahem³.
- Nedostatečná orientace knihovnických systémů na služby koncovému uživateli.
- Bariéry při využívání knihoven a jejich služeb pro znevýhodněné sociální skupiny obyvatel.
- Nedostatečné začlenění knihoven do systému školního i mimoškolního vzdělávání.
- Nevyrovnané prostorové zajištění činnosti knihoven, omezená provozní doba malých knihoven.
- Nedostatečná koordinace při získávání a využívání zahraniční literatury.
- Nevyrovnané financování regionálních funkcí knihoven v jednotlivých krajích.
- Nedostatečná pohotovost zpracování povinného výtisku u některých příjemců, snížení efektivity sdílené katalogizace.
- Obtíže při zajišťování trvalého uchování knihovnických fondů elektronických dokumentů v knihovnách jako důležité složky kulturního dědictví a nedořešení otázky povinného výtisku elektronických publikací.
- Nedostatečné kapacity pro digitalizaci knihovnických fondů na centrální i lokální úrovni.
- Nejistý distribuční mechanismus dotací na nákup elektronických informačních zdrojů (náhrada programu INFOZ).
- Nevyřešené některé autorskoprávní aspekty služeb knihoven v digitálním prostředí.
- Malé zapojení do aktivit Open Access⁴.
- Vysoký věkový průměr pracovníků knihoven a vysoká feminizace.
- Nedostatečné mezinárodně srovnatelné statistiky o technickém a logistickém vybavení knihoven.
- Obtíže při zprostředkování přístupu ke specializovaným knihovnickým fondům.
- Lokálně nedostatečná konektivita k internetu.
- Neschopnost knihoven reagovat pružně na potřeby uživatelů internetu z hlediska míry integrace a rychlosti služeb i uživatelsky vřídlného prostředí.
- Nejistá schopnost knihoven trvale uchovat a především následně zpřístupňovat podstatnou část kulturního dědictví publikovaných dokumentů (rozpad kyselého papíru, neuchování digitálních dokumentů). Chybějící centrální výběrová evidence nejvýznamnějších dokumentů (viz program UNESCO Paměť světa).

Příležitosti

- Vnímání knihoven jako vzdělávacích, kulturních, informačních a komunitních center.
- Potenciál využití a dostupnost informačních technologií pro služby knihoven.
- Potenciál využití mobilní komunikace – mobility, e-čtečky, smart phones atd.
- Potenciál využití propagace specializovaných knihoven – sekundární efekty propagace knihovnických fondů.
- Vnímání knihoven jako důležité součásti infrastruktury výzkumu a vývoje.
- Zapojení knihoven do systémů školního a mimoškolního vzdělávání, včetně celoživotního vzdělávání dospělých.

³ Tj. silný portál, zajišťující koordinovaný přístup k informačním zdrojům.

⁴ Otevřený přístup (Open Access, OA) = okamžitá online volná dostupnost vědeckých výstupů bez dalšího omezení užití díla, které bývá obvykle stanoveno ve smlouvách s vydavatelem. Týká se těch výstupů, které vědci obvykle poskytují bezplatně ke zveřejnění: recenzované vědecké články, konferenční příspěvky a datové soubory různého typu (viz Strategie podílu UNESCO na podpoře svobodného přístupu k vědeckým informacím a výzkumu).

- Prostřednictvím digitalizace fondů knihoven v regionech rozšíření přístupu k unikátním informacím o daném regionu, vhodným např. pro pedagogické účely.
- Nové informační potřeby uživatelů.
- Růst zájmu o centrální služby, které integrují využití papírových a digitálních dokumentů.
- Masová digitalizace tištěné produkce a v jejím důsledku růst požadavků na trvalé uchování a zpřístupňování digitálních dokumentů.
- Racionalizace a rozšíření systému povinného výtisku na digitální dokumenty.
- Spolupráce s vydavateli a distributory tradičních i digitálních dokumentů.
- Rozšíření funkcí knihoven – knihovna jako informační, vzdělávací, kulturní, komunitní centrum a středisko kreativity.
- Tlak ze strany vysokoškolských studentů na poskytování bezplatných služeb v souvislosti s připravovaným zpoplatněním vysokoškolského vzdělání.
- Širší možnost spolupráce knihoven v oblasti služeb v rámci EU, např. evropská digitální knihovna Europeana, a ve světě, např. Světová digitální knihovna (UNESCO).
- Novelizace autorského zákona, umožnění užití osiřelých děl a děl, která jsou komerčně nedostupná, půjčování elektronických knih.
- Koncipování nového dotačního programu na zajištění dostupnosti EIZ pro oblast VaVaI.
- Využití dobrovolníků a veřejně prospěšných prací.
- Optimalizace dotačních programů na podporu rozvoje VKIS.
- Koncipování dotačních programů rezortně příslušných ústředních orgánů státní správy na podporu specializovaných knihoven.

Rizika

- Negativní vývoj veřejných rozpočtů omezí financování knihoven. Knihovny nesplní očekávání svých uživatelů v důsledku omezování poskytovaných služeb.
- Negativní vývoj veřejných rozpočtů omezí proces budování a modernizace budov knihoven jako atraktivního místa setkávání, poskytujícího diferencované prostředí pro studium i kultivování osobnosti.
- Nedostatečný objem financování nákupu knihovních fondů a dalších informačních zdrojů, zejména zahraniční literatury; nedostatek zdrojů pro financování mezinárodní meziknihovní výpůjční služby.
- Pokles zájmu o tradiční služby knihoven.
- Konkurence dalších volnočasových aktivit.
- Konkurence komerčních poskytovatelů elektronických služeb (příležitost pro knihovny nabízet i bezplatnou alternativu).
- Posilování tendence ke zpoplatňování základních služeb knihoven. Ztráta povědomí o knihovnách jako veřejné službě. Narušení principu rovného přístupu k informačním zdrojům prostřednictvím knihoven.
- Personální, technická a logistická zátěž při digitalizaci a následném zpřístupňování fondů muzejních knihoven.
- Obtížné sladění zájmů autorů a dalších nositelů práv chráněných autorským zákonem a knihoven, jako zprostředkovatelů informací a kulturních hodnot nejširším vrstvám společnosti.
- Přerušování kontinuity v dostupnosti EIZ v důsledku nedostatku finančních prostředků.
- Nedostatečné začlenění knihoven do vzdělávacích a výchovných programů. Na všech typech škol je v průběhu studia nedostatečně akcentována informační výchova uživatelů s cílem zvýšení jejich funkční gramotnosti, a tím i schopnosti efektivně vyhledávat a využívat informační zdroje.
- Nedostatečné mzdové ohodnocení, mzdový systém málo motivující k celoživotnímu učení a ke zvyšování kvality VKIS – způsobí odliv kvalifikovaných pracovníků z oboru či zabrání zájmu mladých odborníků o uplatnění v knihovnách. Knihovny nebudou mít dostatek způsobilých pracovníků k poskytování moderních služeb.
- Nebezpečí zneužití digitálních podkladů k tvorbě „pirátských kopií“.

Základním východiskem pro zpracování Koncepce byla strategie „Státní kulturní politika na léta 2009 – 2014“⁵, přijatá usnesením vlády ČR ze dne 19. listopadu 2008 č. 1452, a v širším kontextu hlavní hospodářská reformní agenda Evropské unie „EVROPA 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“⁶. Řada dílčích cílů Koncepce přímo reaguje na stěžejní iniciativy strategie EVROPA 2020, jako jsou:

- Inovace v Unii,
- Digitální program pro Evropu,
- Program pro nové dovednosti a pracovní místa,
- Evropská platforma pro boj proti chudobě.

Mnohé ze strategických cílů a následných opatření k jejich realizaci se také vážou k iniciativám Evropské komise, týkajícím se digitalizace kulturního obsahu a jeho zpřístupnění, stejně jako k iniciativám a programům UNESCO, z nichž zasluhuje explicitní zmínku program Paměť světa, a nejnověji Manifest IFLA pro digitální knihovny a Strategie podílu UNESCO na podpoře svobodného přístupu k vědeckým informacím a výzkumu, obě schválené 36. zasedáním Generální konference UNESCO.

Koncepce v úvodu formuluje svou vizi:

Klient říká: „V krásné, přívětivé a pohodlné knihovně rychle obsloužen příjemným, kvalifikovaným, očividně spokojeným a motivovaným personálem nebo z pohodlí domova bez ohledu na národnost či handicap, v kteroukoliv denní či noční dobu získám bezplatně požadovanou kvalitní službu.“

Tato vize rozvoje knihoven pro nejbližší období stručně vyjadřuje, že:

- zásadní prioritou budoucnosti knihoven je jednoznačná orientace na kvalitní a pohotové služby, které jsou díky využívání informačních technologií v podstatně míře dostupné 24 hodin, sedm dnů v týdnu;
- digitalizace knihovních fondů a přístup k informačním zdrojům prostřednictvím informačních sítí umožní široký přístup veřejnosti ke kulturnímu obsahu on-line;
- služby knihoven jsou přístupné bez jakýchkoliv bariér a jsou poskytovány všem bez rozdílu sociálního a ekonomického postavení, vzdělání, věku, etnické či náboženské příslušnosti, bez ohledu na jakýkoliv handicap pouze s rozdíly vyplývajícími ze zvláštních právních předpisů (např. se nezpřístupňuje dětem závadný obsah);
- knihovny jsou příjemným a neutrálním místem pro studium, trávení volného času i setkávání všech generací, místem reflektujícím požadavky veřejnosti na moderní funkční i estetické prostředí, místem snadno dostupným v geografickém smyslu (hustá síť systému knihoven v ČR);
- v knihovnách působí kvalifikovaní, motivovaní a adekvátně ohodnocení pracovníci, kteří poskytují služby odborníkům i nejširší veřejnosti a plní úlohu průvodců a navigátorů při vyhledávání a získávání informací v digitálním prostředí i z klasických tištěných zdrojů.

Cílem Koncepce je definovat a uvést do praxe podmínky pro komplexní služby knihoven v reálném i digitálním prostoru. Hlavní pozornost je soustředěna na využití informačních a komunikačních technologií ke koncipování nových služeb veřejnosti tak, aby kdokoli nezávisle na tom, kde žije, měl k dispozici prostřednictvím své knihovny přístup ke všem zdrojům, informacím a službám, které nabízí systém knihoven ČR jako celek. Rozhodující přidanou hodnotou má být především možnost získávat informace a dokumenty on-line nezávisle na místě jejich uložení v konkrétní knihovně, a to kdykoliv a odkudkoliv. Plánuje se vybudování centrálního portálu, který by integroval služby knihoven v digitálním prostředí a umožňoval by přístup uživatelům ke všem službám. Pozornost je věnována také uživatelsky příjemnému rozhraní, aby využívání služeb knihoven bylo jednoduché a snadné. Koncepce směřuje k tomu, aby se v populaci zvyšoval podíl těch, kteří aktivně využívají služby knihoven jako důležité složky infrastruktury znalostní společnosti.

Úvodní vize Koncepce byla předmětem intenzivních diskusí v několika pracovních skupinách Ústřední knihovnické rady a ve spolupráci s přizvanými odborníky byla postupně rozpracována do 21 dílčích priorit, které tvoří páteř celé Koncepce. Priority jsou seskupeny do pěti obsahových bloků:

- Digitalizace knihovních fondů, ochrana a zpřístupnění kulturního dědictví,
- Přístup k informačním zdrojům a službám knihoven,
- Podpora vzdělávání a čtenářské gramotnosti,
- Kvalita, efektivita a marketing služeb knihoven,
- Rozvoj lidských zdrojů.

⁵ Státní kulturní politika na léta 2009 – 2014. In: *Ministerstvo kultury* [online]. Praha: Ministerstvo kultury ČR, 2009 [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-politika/statni-kulturni-politika-na-leta-2009-2014-4892/>

⁶ EVROPA 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. In: *Evropská komise* [online]. Brusel: Evropská komise, 2010 [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_CS_ACT_part1_v1.pdf

Každá priorita má jednotnou strukturu – obsahuje zdůvodnění cíle a stručnou charakteristiku cílového stavu. Následuje výčet dílčích cílů, projektů a aktivit, určení odpovědnosti za plnění priority, termín realizace včetně dopadu na státní rozpočet.

Vláda ve svém usnesení uložila ministryni kultury seznámit s Konceptí hejtmany, primátora Prahy a primátory statutárních měst, představitele Svazu měst a obcí a zástupce profesních sdružení v oblasti knihoven. Konceptce bude realizována ve spolupráci s ostatními členy vlády, vedoucími ostatních ústředních orgánů státní správy, hejtmany, primátorem hlavního města Prahy, primátory statutárních měst, starosty a předsedou Akademie věd ČR.

Z hlediska aktivit knihoven je realizace Konceptce řízena a koordinována jako projekt, který je monitorován Ministerstvem kultury ČR a Ústřední knihovnickou radou (ÚKR). V současné době je zpracován dokument pro implementaci Konceptce. Vybraní členové ÚKR byli jmenováni jako „zpravodajové“ za jednotlivé priority. Jejich úkolem bylo vytvořit pracovní skupiny složené ze zástupců zainteresovaných knihoven a dalších odborníků. Pracovní skupiny navrhnou postupné kroky (projekty, dílčí úkoly apod.), které by měly vést k naplnění cílů, stanoví odpovědnosti, harmonogram a odhad finančních nákladů. Pracovní skupiny jsou zcela otevřené a zájemci o spolupráci se mohou hlásit u zpravodajů. Informace o činnosti pracovních skupin, kontakty a výsledky práce jsou průběžně zveřejňovány na webových stránkách Konceptce⁷. Na podporu realizace Konceptce je možno využít dotační programy Ministerstva kultury ČR, granty na podporu výzkumu a vývoje i strukturální fondy EU. Zde se předpokládá, že rozdělování finančních prostředků a priority dotačních programů budou těsně provázány s prioritami Konceptce.

21 priorit Konceptce

A. Digitalizace knihovních fondů, ochrana a zpřístupnění kulturního dědictví

1. Digitalizovat textové dokumenty a shromažďovat digitální dokumenty jako součást kulturního a vědeckého dědictví – **Zpravodaj: Ing. Tomáš Böhm, Národní knihovna ČR**
2. Vytvořit legislativní, organizační a technické předpoklady trvalého uchování a zpřístupnění publikovaných digitálních a digitalizovaných dokumentů jako důležité složky kulturního a vědeckého dědictví – **Zpravodaj: Mgr. Tomáš Gec, Moravská zemská knihovna**
3. Optimalizovat systém povinného výtisku tištěných dokumentů a zavést systém povinného ukládání elektronických dokumentů (odpovídající dnešnímu PV); zajistit jejich pohotovost centrální zpracování a zpřístupnění, podporovat nástroje pro sdílenou katalogizaci – **Zpravodaj: Ing. Aleš Brožek, Severočeská vědecká knihovna Ústí nad Labem**
4. Vytvořit podmínky pro zajištění rovného přístupu ke všem druhům publikovaných dokumentů pro účely vzdělávání, výzkumu, vývoje a zpřístupňování kulturního dědictví – **Zpravodaj: PhDr. Vít Richter, Národní knihovna ČR**
5. Zpracovat a realizovat koncepci trvalého uchování a zpřístupnění tradičních textových dokumentů – knihy, periodika, rukopisy, historické fondy, hudebniny – **Zpravodaj: Ing. Tomáš Böhm, Národní knihovna ČR**

B. Přístup k informačním zdrojům a službám knihoven

6. Vytvořit jednotné rozhraní systému knihoven s cílem zprostředkování všech nabízených služeb z každé knihovny – **Zpravodaj: Ing. Martin Lhoták, Knihovna Akademie věd ČR**
7. Zabezpečit efektivní dostupnost elektronických informačních zdrojů (dále jen „EIZ“) pro podporu VaVaI po roce 2011 – **Zpravodaj: Mgr. Iva Prochásková, Univerzita Pardubice**
8. Zabezpečit efektivní dostupnost EIZ pro širokou veřejnost – **Zpravodaj: Ing. Aleš Brožek**

C. Podpora vzdělávání a čtenářské gramotnosti

9. Podporovat úlohu knihoven jako přirozených center rozvoje občanských komunit a jejich kreativity – **Zpravodaj: Mgr. Gabriela Jarkulišová, Městská knihovna Kutná Hora**
10. Zakotvit podporu zvyšování schopnosti efektivně užívat knihovny ve školských vzdělávacích programech a v koncepci celoživotního učení – **Zpravodaj: Mgr. Blanka Skučková, Ministerstvo kultury ČR**
11. Propagovat četbu zejména u dětí a mládeže a aktivně podporovat čtenářskou gramotnost realizací aktivit zaměřených na práci s knihou – **Zpravodaj: Ing. Libuše Nivnická, Knihovna J. Mahena v Brně**
12. Podporovat vytváření knihovních fondů. Zvýšit objem financování nákupu knihovních fondů v knihovnách ČR a vytvořit tak základní předpoklad pro zlepšení obsahu a kvality veřejných knihovnických a informačních služeb – **Zpravodaj: PhDr. Šárka Kašpárková, Knihovna Kroměřížska**

⁷ ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNICKÁ RADA. *Konceptce rozvoje knihoven ČR na léta 2011 až 2015* [online]. 2012. Praha, 2012 [cit. 2012-10-04]. Dostupné z: <http://www.ukr.knihovna.cz/konceptce-rozvoje-knihoven-cr-na-leta-2011-2015/>

D. Rovný přístup ke službám knihoven

13. Zlepšit dostupnost knihoven a jejich služeb, prosadit kritérium bezbariérovosti služeb knihoven jako kritérium hodnocení kvality služeb – **Zpravodaj: Bohdan Roule, Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana**
14. Podporovat knihovny jako garanta rovného přístupu k informačním zdrojům a síti internet – **Zpravodaj: PhDr. Vít Richter, Národní knihovna ČR**
15. Rozvíjet regionální funkce knihoven a formovat krajské systémy knihoven na principu spolupráce knihoven regionu s cílem dosáhnout poskytování standardizované úrovně VKIS bez ohledu na velikost obce a lokalitu, v níž knihovna působí – **Zpravodaj: Ing. Lea Prchalová, Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě**

E. Kvalita, efektivita a marketing služeb knihoven

16. Aktualizovat a zavést do praxe standardy kvality VKIS – **Zpravodaj: PhDr. Vít Richter, Národní knihovna ČR**
17. Zpracovat metodiku ekonomických výzkumů návratnosti investic v knihovnách – **Zpravodaj: RNDr. Tomáš Řehák, Městská knihovna v Praze**
18. Podporovat šetření informačních potřeb obyvatel na národní a lokální úrovni a využívat je pro optimalizaci VKIS – **Zpravodaj: PhDr. Vít Richter, Národní knihovna ČR**
19. Podporovat marketingové aktivity centrálních i lokálních služeb systému knihoven – **Zpravodaj: RNDr. Tomáš Řehák, Městská knihovna v Praze**

F. Rozvoj lidských zdrojů

20. Zvyšovat kvalifikační úroveň pracovníků knihoven s cílem adaptovat je na rychle se měnící odborné nároky jejich profese – **Zpravodaj: PhDr. Helena Bouzková, Národní lékařská knihovna**
21. Intenzivněji využívat dobrovolníky v činnosti knihoven a systém veřejně prospěšných prací – **Zpravodaj: PhDr. Šárka Kašpárková, Knihovna Kroměřížska**

Centrální portál českých knihoven

Bohdana Stoklasová

stoklasovabhdana@gmail.com

Úvod

Centrální portál českých knihoven KNIHOVNY.CZ (CPK) umožní klientům získat požadované dokumenty v tradiční tištěné nebo digitální formě a pohotové a komplexní informace kdykoli, odkudkoli a kdekoli.

Již dnes nabízejí české knihovny kromě tištěných dokumentů svým uživatelům řadu databází, obsah digitálních knihoven a dalších informačních zdrojů. Tyto služby jsou však značně roztržité a často málo uživatelsky přívětivé. Běžní uživatelé nejsou schopni plně využít informační potenciál, kterým knihovny disponují.

Od současného stavu k cíli, kterým je **silný CPK zajišťující jednotný přístup do systému českých knihoven, kdy každá knihovna bude působit jako rozhraní do celého systému a každý knihovník bude schopen poskytnout komplexní službu**, vede dlouhá a určitě ne jednoduchá cesta, na které budou české knihovny muset společně překonávat překážky technologické, finanční, ale i lidské. Čeká je totiž nejen vytipování zdrojů důležitých pro české knihovny a jejich uživatele a volba optimálních nástrojů pro jejich inte-

graci a zpřístupnění, ale i hledání cest ke sdílení uživatelských identit, využití on-line plateb, zlepšení meziknihovnických služeb a dodávání dokumentů.

Do roku 2015 by měl být CPK zprovozněn a nasazen v těch českých knihovnách, které budou mít o jeho využití zájem, do roku 2020 ve všech českých knihovnách.

Návaznost na Konceptci rozvoje knihoven ČR

CPK je těsně svázán s Konceptcí rozvoje knihoven ČR na léta 2011 – 2015 [1.], konkrétně s cílem **6. Vytvořit jednotné rozhraní systému knihoven s cílem zprostředkování všech nabízených služeb z každé knihovny.**

Splnění tohoto cíle je jednou z rozhodujících podmínek naplnění vize celé koncepce: **Klient říká: „V krásné, přívětivé a pohodlné knihovně rychle obsloužen příjemným, kvalifikovaným, očividně spokojeným a motivovaným personálem nebo z pohodlí domova bez ohledu na národnost či handicap, v kteroukoliv denní či noční dobu získám požadovanou kvalitní službu.“**